



*Ми їстимось за те, чому  
немає чини в усьому світі —  
за Батьківщину.*  
Д. Довженко



# Наукові інновації та передові технології

СЕРІЯ "ДЕРЖАВНЕ УПРАВЛІННЯ"

СЕРІЯ "ЕКОНОМІКА"

СЕРІЯ "ПРАВО"

СЕРІЯ "ПЕДАГОГІКА"

СЕРІЯ "ПСИХОЛОГІЯ"

Всеукраїнська Асамблея докторів наук із державного управління



у рамках роботи Видавничої групи «Наукові перспективи»

# *«Наукові інновації та передові технології»*

*(Серія «Управління та адміністрування», Серія «Право», Серія «Економіка», Серія «Психологія», Серія «Педагогіка»)*

Випуск № 3(43) 2025

Київ – 2025

**Ukrainian Assembly of Doctors of Sciences in Public Administration**



*within the work of the Publishing Group «Scientific Perspectives»*

# ***«Scientific innovations and advanced technologies»***

*(Series «Management and administration», Series «Law», Series «Economics», Series «Psychology», Series «Pedagogy»)*

**Issue № 3(43) 2025**

**Kyiv – 2025**



- Кишеня Ю.В., Сандига Л.О.** 1124  
*ЕЛЕКТРОННІ СЛОВНИКИ ЯК ІНСТРУМЕНТ ФОРМУВАННЯ КОГНІТИВНИХ НАВИЧОК І МОВНОЇ КОМПЕТЕНЦІЇ СТУДЕНТІВ НА ЗАНЯТТЯХ З ІНОЗЕМНОЇ МОВИ ПРОФЕСІЙНОГО СПРЯМУВАННЯ*
- Книш Т.В., Іванашко О.Є.** 1133  
*МОТИВАЦІЯ СТУДЕНТІВ ПРИРОДНИЧИХ СПЕЦІАЛЬНОСТЕЙ ЗАКЛАДІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ ДО ВИВЧЕННЯ ІНОЗЕМНОЇ МОВИ*
- Князь О.Г.** 1146  
*ДОСЛІДНО-ЕКСПЕРИМЕНТАЛЬНЕ ОБҐРУНТУВАННЯ ПЕДАГОГІЧНИХ УМОВ ФОРМУВАННЯ ФОЛЬКЛОРИСТИЧНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ У ПРОЦЕСІ ФАХОВОЇ ПІДГОТОВКИ КУЛЬТУРОЛОГІВ*
- Курчатова А.В.** 1156  
*ТИПИ ШКІЛ ТА ФОРМИ НАВЧАННЯ В АМЕРИКАНСЬКІЙ ОСВІТНІЙ СИСТЕМІ*
- Кучеренко І.А.** 1162  
*РОЗВИТОК ПРОФЕСІЙНОЇ КОМУНІКАТИВНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ ПЕДАГОГА ЗП(ПТ)О*
- Кушнерьова М.О., Чайка О.М., Марсєв Д.А.** 1174  
*ПРОФЕСІЙНА ПІДГОТОВКА МАЙБУТНЬОГО ВЧИТЕЛЯ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ: ІННОВАЦІЙНИЙ АСПЕКТ*
- Ларіна О.В.** 1182  
*ВПЛИВ ТРАНСФОРМАЦІЙНИХ ПРОЦЕСІВ НА ПРОФЕСІЙНИЙ РОЗВИТОК УЧИТЕЛІВ ПОЧАТКОВИХ КЛАСІВ В УМОВАХ ДИСТАНЦІЙНОГО ПІДВИЩЕННЯ КВАЛІФІКАЦІЇ*
- Лей Кунь** 1196  
*ЗМІСТ, ФОРМИ ТА МЕТОДИ ПАТРІОТИЧНОГО ВИХОВАННЯ СТУДЕНТІВ У ЗАКЛАДАХ ВИЩОЇ ПЕДАГОГІЧНОЇ ОСВІТИ В КИТАЙСЬКІЙ НАРОДНІЙ РЕСПУБЛІЦІ*
- Липчей М.С.** 1208  
*ДО ПРОБЛЕМИ ВИОКРЕМЛЕННЯ ПЕДАГОГІЧНИХ УМОВ ФОРМУВАННЯ ПРАКСЕОЛОГІЧНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ МАЙБУТНІХ ФАХІВЦІВ ЛІСОВОГО ГОСПОДАРСТВА В УМОВАХ ДУАЛЬНОГО НАВЧАННЯ В ЗАКЛАДАХ ФАХОВОЇ ПЕРЕДВИЩОЇ ОСВІТИ*
- Лу Цзя** 1218  
*ОСОБЛИВОСТІ МОДЕЛЮВАННЯ ПЕДАГОГІЧНИХ УМОВ ОРГАНІЗАЦІЇ ПРОЄКТНО-ОРІЄНТОВАНОГО НАВЧАННЯ МАЙБУТНІХ СПЕЦІАЛІСТІВ ТЕХНОЛОГІЧНОГО СПРЯМУВАННЯ ФАХОВОЇ ПЕРЕДВИЩОЇ ОСВІТИ*
- Любарець В.В., Любарець Д.Д.** 1232  
*ІНТЕРАКТИВНІ МЕТОДИ НАВЧАННЯ: ПЕРЕВАГИ, ОБМЕЖЕННЯ ТА ЇХ ВПЛИВ НА ПЕДАГОГІЧНУ МАЙСТЕРНІСТЬ*





УДК 378:786;89/892:143

[https://doi.org/10.52058/2786-5274-2025-3\(43\)-1208-1217](https://doi.org/10.52058/2786-5274-2025-3(43)-1208-1217)

**Липчей Михайло Степанович** аспірант спеціальності 015 Професійна освіта (за спеціалізаціями), Мукачівський державний університет, вул. Ужгородська, 26, м. Мукачево, тел.: (03131) 2-11-09, <http://orcid.org/0009-0000-5162-8322>

## **ДО ПРОБЛЕМИ ВИОКРЕМЛЕННЯ ПЕДАГОГІЧНИХ УМОВ ФОРМУВАННЯ ПРАКСЕОЛОГІЧНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ МАЙБУТНІХ ФАХІВЦІВ ЛІСОВОГО ГОСПОДАРСТВА В УМОВАХ ДУАЛЬНОГО НАВЧАННЯ В ЗАКЛАДАХ ФАХОВОЇ ПЕРЕДВИЩОЇ ОСВІТИ**

**Анотація.** В статті висвітлено ключові засади виокремлення педагогічних умов формування праксеологічної компетентності майбутніх фахівців лісового господарства в умовах дуального навчання в закладах фахової передвищої освіти. Резюмовано, основні орієнтири розвитку суспільства й виробництва, відповідно до яких система професійно-технічної освіти повинна випускати кадри (види діяльності та професійні компетенції майбутніх фахівців ґрунтуються на вимогах сучасних міжнародних профстандартів з урахуванням нових технологій; відбувається зміна номенклатури та орієнтації загальних компетентностей; акцентується увага на посиленні ролі академічної свободи для ЗФПВО в оновленні структурної та змістовної сторін освіти та ін.). Підкреслено, що метод моделювання забезпечує можливість розробки моделі обраного процесу/явища. Узагальнено, що ключові засади організації формування праксеологічної компетентності майбутніх фахівців лісового господарства криються в можливостях дуального навчання. Дуальність як методологічна категорія професійної освіти відбиває узгоджену взаємодію освітнього та виробничого напрямів у підготовці фахівців різних форм навчання. В контексті визначення педагогічних умов дослідження дуальність розглядали як конструкцію, що складається з двох протилежностей (освіта та виробництво), створену для підвищення якості теоретичної та практичної професійної підготовки майбутніх фахівців лісового господарства. Підсумовано, що виокремлення педагогічних умов формування праксеологічної компетентності майбутніх фахівців лісового господарства в умовах дуального навчання в закладах фахової передвищої освіти враховувало підвалини компетентнісного та праксеологічного підходів й апелювало до сутності дуального навчання, яка відбивається в сукупності принципів (практикоорієнтованість, що забезпечує здобуття студентами практичного досвіду при зануренні у професійне



середовище через використання практикоорієнтованих освітніх технологій; комплексність, що є основою створення єдиного освітнього простору; універсальність, що забезпечує єдність теоретичної та практичної підготовки студентів та ін.). Аналіз соціального замовлення на результати професійної підготовки майбутніх фахівців лісового господарства спрямував до того, що педагогічні умови дослідження повинні враховувати необхідність: а) забезпечення професійної мотивації студентів до раціоналізації діяльності та усвідомлення майбутніми фахівцями лісового господарства власної ролі у розвитку лісового комплексу; б) опанування студентами сучасними знаннями про технології та методи ведення лісогосподарської діяльності; в) створення квазіпрофесійного середовища під час аудиторних та виробничих занять на основі впровадження ситуативного навчання; д) розвиток здатності студентів до аналізу продуктивності власної професійної діяльності.

**Ключові слова:** педагогічні умови, умови, дуальне навчання, студенти, блоки, праксеологічна компетентність, майбутні фахівці лісового господарства.

**Lipchei Mykhailo Stepanovych** Graduate student of specialty 015 professional education (by specialization), Mukachevo State University, Mukachevo, tel: (03131) 2-11-09, <http://orcid.org/0009-0000-5162-8322>

## TO THE PROBLEM OF ALLOCATING PEDAGOGICAL CONDITIONS FOR THE FORMATION OF PRAGMATIC COMPETENCE OF FUTURE FORESTRY SPECIALISTS IN THE CONDITIONS OF DUAL EDUCATION IN INSTITUTIONS OF PROFESSIONAL HIGHER EDUCATION

**Abstract.** The article highlights the key principles of allocating pedagogical conditions for the formation of pragmatic competence of future forestry specialists in the context of dual education in institutions of professional higher education. The main guidelines for the development of society and production, according to which the system of vocational education should produce personnel (types of activities and professional competencies of future specialists are based on the requirements of modern international professional standards, taking into account new technologies; there is a change in the nomenclature and orientation of general competencies; attention is focused on strengthening the role of academic freedom for higher education institutions in updating the structural and content aspects of education, etc.) It is emphasised that the modelling method provides an opportunity to develop a model of the selected process/phenomenon. It is generalised that the key principles of organising the formation of praxeological competence of future forestry specialists lie in the possibilities of dual learning. Duality as a methodological category of vocational education reflects the coordinated interaction of educational





and production areas in the training of specialists in various forms of education. In the context of determining the pedagogical conditions of the study, duality was considered as a construction consisting of two opposites (education and production), created to improve the quality of theoretical and practical professional training of future forestry specialists. It is summarized that the allocation of pedagogical conditions for the formation of pragmatic competence of future forestry specialists in the conditions of dual education in institutions of professional higher education took into account the foundations of competence and pragmatic approaches and appealed to the essence of dual education, which is reflected in the set of principles (practice-oriented, which provides students with practical experience when immersed in a professional environment through the use of practice-oriented educational technologies; complexity, which is the The analysis of the social order for the results of professional training of future forestry specialists has led to the fact that the pedagogical conditions of the study should take into account the need to: a) ensure professional motivation of students to rationalise activities and awareness of future forestry specialists of their own role in the development of the forestry complex; b) mastering by students of modern knowledge about technologies and methods of forestry activities; c) creation of a quasi-professional environment during classroom and industrial training based on the introduction of situational learning; e) development of students' ability to analyse the productivity of their own professional activities.

**Keywords:** pedagogical conditions, conditions, dual learning, students, blocks, praxeological competence, future forestry specialists.

**Постановка проблеми.** Розвитку системи професійно-технічної освіти протягом досить довгого часу не приділялося належної уваги на державному рівні та з позиції інституту громадянського суспільства. Але останнім часом спостерігається збільшення кількості студентів закладів фахової передвищої освіти (далі – ЗФПВО), щорічне зростання кількості абітурієнтів, підвищення престижу середньої професійної освіти, розширення спектру освітніх послуг, що надаються коледжами. Не винятком є й спеціальність 205 «Лісове господарство». За якою формується держзамовлення на підготовку кадрів. Популяризації фахової передвищої освіти сприяли й реформаторські зміни її концептуальних засад. Адже з 2019 року в Україні впроваджується пілотний проєкт з реалізації дуального навчання в ЗФПВО. Це зумовлено й тим, що кардинально змінилися вимоги до результатів професійної підготовки майбутніх фахівців лісового господарства з боку роботодавців. Система професійно-технічної освіти нині повинна випускати кадри відповідно до таких орієнтирів розвитку суспільства й виробництва: - види діяльності та професійні компетенції майбутніх фахівців ґрунтуються на вимогах сучасних міжнародних профстандартів з урахуванням нових технологій; - відбувається зміна номенклатури та орієнтації загальних компетентностей; - акцентується



увага на посиленні ролі академічної свободи для ЗФПВО в оновленні структурної та змістовної сторін освіти; - уточнено терміни тривалості підготовки робочих кадрів на основі конкретних пропозицій та рекомендацій провідних роботодавців – замовників на ринку; - запроваджено нові додаткові вимоги до практичного досвіду майбутніх фахівців лісового господарства тощо.

Сьогодні метою ЗФПВО виступає створення умов для забезпечення підготовки кадрів для лісового господарства, що володіють розвиненими практичними вміннями і мають досвід раціональних фахових дій. Ведемо мову про пошук педагогічних умов формування праксеологічної компетентності майбутніх фахівців лісового господарства в умовах дуального навчання в лісотехнічних коледжах.

**Аналіз останніх досліджень і публікацій.** Питання вдосконалення професійного навчання майбутніх кваліфікованих кадрів, в тому числі фахівців лісового господарства, активно артикулюється в полі педагогічної теорії і практики. Науковці звертають увагу на важливість пошуку факторів, що сприятимуть упровадженню дуальної освіти у підготовку фахівців із харчових технологій (О. Кравченко [1]; Л. Кримчак [2] та ін.); постулюють потенціал методу проєктів як засобу формування професійних компетентностей у період практики з механізації садово-паркового господарства (В. Лихолід [3]); виокремлюють педагогічні умови модернізації професійної підготовки майбутніх фахівців аграрної галузі (С. Літвінчук [1]); аналізують дидактичні можливості технологічної практики у формуванні готовності студентів до інноваційної діяльності у сільськогосподарському виробництві (Є. Маринченко, М. Федорченко [5]); обґрунтовують ідеї праксеологічного підходу у професійній підготові студентів аграрних закладів освіти на засадах (Н. Олійник [6]); аргументують важливість використання досвіду зарубіжних країн в інноватизації практичного навчання майбутніх фахівців лісового господарства в лісотехнічних коледжах (З. Подоляк [7]); розробляють теоретичні та методичні засади розроблення дуального змісту професійної підготовки майбутніх фахівців (В. Хоменко [8]); ведуть пошук інноваційних дидактичних рішень щодо організації підготовки майбутніх фахівців лісового господарства (В. Хрик [9]) тощо. Однак, в науковій літературі досі відсутні цілеспрямовані дослідження, які б стосувались проблеми пошуку та обґрунтування педагогічних умов формування праксеологічної компетентності майбутніх фахівців лісового господарства в умовах дуального навчання в лісотехнічних коледжах.

**Мета статті** полягає у висвітленні логіки добору педагогічних умов формування праксеологічної компетентності майбутніх фахівців лісового господарства в умовах дуального навчання в закладах фахової передвищої освіти та ключових методологічних, методичних й дидактичних векторів їх реалізації.





**Виклад основного матеріалу.** Традиційно в науковій педагогічній літературі педагогічні умови тлумачаться як фактори, що сприяють досягненню поставленої дослідницької мети. Так, В. Хоменко поняття «педагогічні умови» визначає як сукупність об'єктивних і суб'єктивних чинників, які забезпечують ефективність освітнього процесу та сприяють досягненню його цілей [7]. Вони включають організаційні, методичні, психолого-педагогічні, матеріально-технічні та соціально-культурні аспекти, що впливають на навчання та виховання.

Очевидно, що педагогічні умови можуть охоплювати зміст і структуру навчальних програм, використання сучасних технологій, стиль педагогічної взаємодії, адаптацію методів навчання до індивідуальних потреб студентів, створення мотиваційного середовища тощо. Оптимальне поєднання цих умов сприяє підвищенню якості освіти та формуванню необхідних компетентностей у здобувачів освіти. Тобто в межах дослідження ставили таке завдання: виокремити такі педагогічні умови, які забезпечать максимальну ефективність процесу формування практичної компетентності майбутніх фахівців лісового господарства в умовах дуального навчання в лісотехнічних коледжах. Для цього було конкретизовано сукупність ідей, які лягли в основу обраних педагогічних умов.

Ключові засади організації формування практичної компетентності майбутніх фахівців лісового господарства криються в можливостях дуального навчання. Дуальність як методологічна категорія професійної освіти відбиває узгоджену взаємодію освітнього та виробничого напрямів у підготовці фахівців різних форм навчання [1]. В контексті визначення педагогічних умов дослідження дуальність розглядали як конструкцію, що складається з двох протилежностей (освіта та виробництво), створену для підвищення якості теоретичної та практичної професійної підготовки майбутніх фахівців лісового господарства. Така конструкція є найбільш мобільним способом взаємодії освіти та виробництва, що дозволяє ліквідувати дисбаланс між підготовкою фахівців та вимогами виробництва. Передбачали, що студенти отримуватимуть теоретичну підготовку у ЗФПВО, а навички та компетентності – на профільних підприємствах галузі, де планують працювати у майбутньому. Усі види практик вибудовувались під реальне виробництво, забезпечуючи навчально-виробничий процес підготовки безпосередньо на робочих місцях, реалізуючи завдання підвищення якості навчання та скорочення періоду подальшої адаптації майбутнього фахівця до місця роботи.

Враховували, що в дуальній системі навчання якісно змінюється роль роботодавця, який створює на території підприємства робочі місця для студентів з віртуальним симуляційним обладнанням та залучає до роботи зі студентами наставників (практикуючих висококваліфікованих фахівців). Така система навчання сприятиме актуалізації *професійної мотивації студентів*,



яка є визначальним важелем до опанування стратегій раціональної фахової діяльності.

До засадничих ознак дуальної системи професійного навчання, які враховували під час добору педагогічних умов дослідження, належать:

1. Педагогічна взаємодія двох навчально-виробничих середовищ – підприємств лісового комплексу та ЗФПВО.

2. Відмінність у характері навчання. Навчання на підприємстві має професійно-практичний характер, у ЗФПВО – професійно-теоретичний. В умовах сучасної підготовки вказана відмінність опосередковано, оскільки утворюється нова форма дуальної освіти – експериментально-конструктивне навчання у спеціальних приміщеннях, обладнаних на кшталт лабораторій в ЗФПВО.

3. Нормативно-правове регулювання та юридичний контроль. Так, наприклад, у Німеччині навчання на підприємстві регулюється Положенням про організацію професійної підготовки з певної навчальної професії, затвердженим на федеральному рівні та дійсним для підприємств усіх федеральних земель.

Брали до уваги, що формування праксеологічної компетентності повинно базуватись на збагаченню досвіду студентів вирішувати типові ситуації професійного контексту. Тому з метою методичного забезпечення процесу впровадження дуального навчання в підготовку майбутніх фахівців лісового господарства систематизовано дидактичні матеріали, що містять завдання для практичної діяльності студентів в ЗФПВО та на підприємствах. Наведемо приклади таких завдань:

*Завдання 1. На пробній площі, величиною 0,25 га, при її розробці були отримані такі сортименти: 2 штабелі лісоматеріалу круглого діаметром 3-6 см, довжиною 2,0 м, шириною 1,0 м, висотою 1,1 м і 1 укладання хмизу завдовжки 3,5 м, шириною 2 м, висотою 1,1 м. Визначте, скільки щільних кубометрів лісоматеріалу круглого діаметром 3-6 см і хмизу буде заготовлено на всій площі ділянки, якщо розмір пробної площі становить 5% площі ділянки. Замір хмизу та деревини діаметром 3-6 см зроблений відразу після розробки пробної площі.*

*Завдання 2. На ділянці під рубку догляду за лісом площею 3 га було закладено та розроблено пробну площу розміром 5% від площі ділянки, на якій було отримано хмиз, укладений у укладання довжиною 1,5 м, шириною 1,0 м, висотою 1,2 м. Визначте, скільки хмизу в щільних кубометрах буде заготовлено з усієї площі ділянки, хмиз свіжозібраний. Розрахуйте фактичну інтенсивність рубки, якщо запас до рубки 10 м<sup>3</sup>/га.*

*Завдання 3. Для насадження, що має склад 7Е2Б1Ос, вік 8 років, бонітет II, тип лісу ялиник моховий, повноту 0,9, змішання рівномірне, запроектуйте і обґрунтуйте вид, спосіб, інтенсивність рубки догляду, вкажіть спосіб визначення кількості підлягає рубці деревини при відведенні насадження в рубку. Розрахуйте запас насадження після вирубки догляду.*



*Завдання 4. На ділянці під рубки догляду за лісом площею 4,9 га було закладено та розроблено пробну площу розміром 5% від площі ділянки. На ній було отримано хмиз, покладений у укладання довжиною 3,5 м, шириною 1,0 м, висотою 1,1 м. Визначте, скільки хмизу в щільних кубометрах буде заготовлено з усієї площі ділянки. Хмиз свіжозібраний. Поясніть, скільки пробних площ буде закладено при відведенні даної ділянки до рубки догляду.*

Важливим орієнтиром виокремлення педагогічних умов дослідження став інститут наставництва, який нині швидко розвивається в системі професійно-технічної освіти України. Про важливість наставництва на виробництві в підготовці майбутніх фахівців лісового господарства можна судити з того, що впродовж останніх років освітяни спільно зі стейкхолдерами почали регулярно проводити різні науково-практичні заходи, форуми, семінари, конференції, заходи з обміну інноваційним досвідом наставницької діяльності, конкурси з виявлення та заохочення найкращих наставників.

Досвід організації дуального навчання в підготовці майбутніх фахівців лісового господарства показує, що ефективності діяльності наставників сприяють колективні форми організації праці викладачів загальнотехнічних і спеціальних дисциплін з представниками підприємств. Йдеться про виникнення між партнерами спільної підготовки кадрів «тандему».

Сучасні дослідники ведуть мову про те, що в умовах дуального навчання майбутніх фахівців лісового господарства наставник від профільного підприємства є важливою ланкою процесу навчання у злагодженому тандемі «майстер професійного навчання - наставник» [8]. Схожої позиції дотримується й С. Літвінчук, підкреслюючи позитивний вплив дуального підходу на організацію наставництва на підприємстві в умовах взаємовигідного соціального партнерства сфер освіти та виробництва, що сприяє підвищенню кваліфікації як майстра виробничого навчання, так і наставника підприємства, відповідно, покращенню якості професійної підготовки випускника ЗФПВО. В умовах інноваційного розвитку виробництва, постійної модернізації, впровадження нових технологій практиканти спільно з наставниками, новаторами виробництва, опановують основи досвіду раціоналізаторської діяльності, що сприяє активізації навчально-пізнавальної діяльності та формуванню потреби студентів у саморозвитку.

Впровадження елементів дуальної освіти в освітню практику ЗФПВО виступає основним вектором розвитку професійної лісівничої освіти. Важливою складовою модернізаційних процесів у професійній освіті є інтеграція, яка тягне за собою зміни як усередині системи, так і у зовнішній взаємодії професійних освітніх організацій та роботодавців. Дуальне навчання стає формою організації безперервної професійної освіти майбутніх фахівців лісового господарства в умовах дуального навчання. Домінуючою умовою його реалізації є взаємодія ЗФПВО із профільним замовником для забезпечення соціального замовлення. Вважали, що формування праксеологічної компе-



тентності майбутніх фахівців лісового господарства в умовах дуального навчання в умовах дуального навчання буде ефективним, якщо цілі формулюватимуться в інтегративній взаємодії учасників цього процесу, здійснюватимуться відбір змісту, прогнозуватимуться результати навчання. Ця домінанта актуалізує зміну структури лісотехнічних коледжів, де з'являються багаторівневність, багатофункціональність, багатопрофільність, спрямовані на задоволення потреб ринку праці у фахівцях середньої ланки та вимог роботодавця до рівня професійної компетенції випускника.

**Висновки із цього дослідження і подальші перспективи в цьому напрямку.** В контексті дослідження процедура добору педагогічних умов формування праксеологічної компетентності майбутніх фахівців лісового господарства в умовах дуального навчання в закладах фахової передвищої освіти враховували підвалини компетентнісного та праксеологічного підходів й апелювали до сутності дуального навчання, яка відбивається в сукупності принципів (практикоорієнтованість, що забезпечує здобуття студентами практичного досвіду при зануренні у професійне середовище через використання практикоорієнтованих освітніх технологій; комплексність, що є основою створення єдиного освітнього простору; універсальність, що забезпечує єдність теоретичної та практичної підготовки студентів та ін.). Аналіз соціального замовлення на результати професійної підготовки майбутніх фахівців лісового господарства спрямував до того, що педагогічні умови дослідження повинні враховувати необхідність: а) забезпечення професійної мотивації студентів до раціоналізації діяльності та усвідомлення майбутніми фахівцями лісового господарства власної ролі у розвитку лісового комплексу; б) опанування студентами сучасними знаннями про технології та методи ведення лісгосподарської діяльності; в) створення квазіпрофесійного середовища під час аудиторних та виробничих занять на основі впровадження ситуативного навчання; д) розвиток здатності студентів до аналізу продуктивності власної професійної діяльності.

Подальші перспективи досліджень вбачаються у презентуванні методики формування праксеологічної компетентності майбутніх фахівців лісового господарства в умовах дуального навчання в закладах фахової передвищої освіти.

### **Література**

1. Кравченко О. Л. Упровадження дуальної освіти у підготовку фахівців із харчових технологій на засадах компетентнісного підходу. *Науковий часопис НПУ імені М.П. Драгоманова. Серія 5. Педагогічні науки: реалії та перспективи*. 2021. Вип. 82. С. 77–81.
2. Кримчак Л. Ю. Деякі аспекти впровадження дуальної форми здобуття освіти у вищій школі *Педагогіка формування творчої особистості у вищій і загальноосвітній школах*. 2019. № 65. Т. 2. С. 58–62.
3. Лиходід В. В. Метод проєктів як засіб формування професійних компетентностей у період практики з механізації садово-паркового господарства. *Науковий часопис НПУ імені М. П. Драгоманова. Серія 5. Педагогічні науки: реалії та перспективи*. 2021. Вип. 81. С. 144–147.



4. Літвінчук С. Б. Модернізація професійної підготовки майбутніх фахівців аграрної галузі за сучасних умов *Педагогіка формування творчої особистості у вищій і загальноосвітній школах*. 2020. № 73. Т. 2. С. 87–92.

5. Маринченко Є. О., Федорченко М. С. Формування готовності майбутнього педагога професійного навчання до інноваційної діяльності у сільськогосподарському виробництві під час технологічної практики. *Інноваційна педагогіка*. 2023. Вип. 56. Т. 2. С. 61–64.

6. Олійник Н. А. Професійна підготовка студентів аграрних закладів освіти на засадах праксеологічного підходу. *Науковий вісник Ужгородського національного університету. Сер.: Педагогіка. Соціальна робота*. 2020. Вип. 2 (47). С. 109–113.

7. Подоляк З. Р. Реформування лісогосподарської освіти в Австрії (друга половина ХХ – початок ХХІ століття): дис. ... канд. пед. наук: 13.00.01 – загальна педагогіка та історія педагогіки. Дрогобицький держ. пед. ун-т імені Івана Франка. Дрогобич, 2016. 255 с.

8. Хоменко В. Г. Теоретичні та методичні засади розроблення дуального змісту професійної підготовки майбутніх інженерів-педагогів комп'ютерного профілю: автореф. дис. ... д-ра пед. наук: 13.00.04. Харків, 2015. 43 с.

9. Хрик В. Інноваційні технології підготовки майбутніх фахівців лісового господарства. *Педагогічні науки: теорія, історія, інноваційні технології*. 2021. № 9 (113). С. 200–214.

### References

1. Kravchenko, O. L. (2021). Uprovdzhennja dualjnoji osvity u pidghotovku fakhivciv iz kharchovykh tekhnologij na zasadakh kompetentnisnogho pidkhodu [Implementation of dual education in the training of specialists in food technologies based on the competence approach]. *Naukovyj chasopys NPU imeni M.P. Draghomanova. Serija 5. Pedagoghichni nauky: realiji ta perspektyvy*, 82, 77–81. [in Ukrainian]

2. Krymchak, L. Ju. (2019). Dejaki aspekty vprovadzhennja dualjnoji formy zdobuttja osvity u vyshhij shkoli [Some aspects of the implementation of a dual form of education in higher education]. *Pedagoghika formuvannja tvorchoji osobystosti u vyshhij i zaghaljnoosvitnij shkolakh*, 65: 2., 58–62. [in Ukrainian]

3. Lykhodid, V. V. (2021). Metod projektiv jak zasib formuvannja profesijnykh kompetentnostej u period praktyky z mekhanizaciji sadovo-parkovogho ghospodarstva [The project method as a means of forming professional competences during the period of practice in the mechanization of horticulture]. *Naukovyj chasopys NPU imeni M. P. Draghomanova. Serija Pedagoghichni nauky: realiji ta perspektyvy*, 81, 144–147. [in Ukrainian]

4. Litvinchuk, S. B. (2020). Modernizacija profesijnoji pidghotovky majbutnikh fakhivciv aghrarnoji ghaluzi za suchasnykh umov [Modernization of professional training of future specialists in the agricultural industry under modern conditions]. *Pedagoghika formuvannja tvorchoji osobystosti u vyshhij i zaghaljnoosvitnij shkolakh*, 73, 2, 87–92. [in Ukrainian]

5. Marynchenko, Je. O., Fedorchenko, M. S. (2023). Formuvannja ghotovnosti majbutnjogho pedagogha profesijnogho navchannja do innovacijnoji dijajlnosti u siljsjkoghospodarsjkomu vyrobnyctvi pid chas tekhnologhichnoji praktyky [Formation of the readiness of the future teacher of professional training for innovative activities in agricultural production during technological practice]. *Innovacijna pedagoghika*, 56, 2, 61–64. [in Ukrainian]

6. Olijnyk, N. A. (2020). Profesijna pidghotovka studentiv agharnykh zakladiv osvity na zasadakh prakseologhichnogho pidkhodu [Professional training of students of agrarian educational institutions based on the praxeological approach]. *Naukovyj visnyk Uzghorodskogho nacionaljnogho universytetu. Ser.: Pedagoghika. Socialjna robota*, 2 (47), 109–113. [in Ukrainian]



7. Podoljak, Z. R. (2016). Reformuvannja lisogospodarsjkoji osvity v Avstriji (drugha polovyna KhKh – pochatok KhKhI stolittja) [Reforming forestry education in Austria (second half of the 20th - beginning of the 21st century)]: dys. ... kand. ped. nauk: 13.00.01 – zahaljna pedagoghika ta istorija pedagoghiky. Droghobycjkyj derzh. ped. un-t imeni Ivana Franka. Droghobych, 255. [in Ukrainian]

8. Khomenko, V. Gh. (2015). Teoretychni ta metodychni zasady rozroblennja dualjnogho zmistu profesijnoji pidgotovky majbutnikh inzheneriv-pedagoghiv komp'juternogho profilju [Theoretical and methodological principles of development of the dual content of professional training of future engineers-pedagogues of the computer profile]: avtoref. dys. ... d-ra ped. nauk: 13.00.04. Kharkiv, 43. [in Ukrainian]

9. Khryk, V. (2021). Innovacijni tekhnologhiji pidgotovky majbutnikh fakhivciv lisovogho goshpodarstva [Innovative technologies for training future forestry specialists]. *Pedagoghichni nauky: teorija, istorija, innovacijni tekhnologhiji*, 9 (113), 200–214. [in Ukrainian]



# МУКАЧІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

89600, м. Мукачево, вул. Ужгородська, 26

тел./факс +380-3131-21109

Веб-сайт університету: [www.msu.edu.ua](http://www.msu.edu.ua)

E-mail: [info@msu.edu.ua](mailto:info@msu.edu.ua), [pr@mail.msu.edu.ua](mailto:pr@mail.msu.edu.ua)

Веб-сайт Інституційного репозитарію Наукової бібліотеки МДУ: <http://dspace.msu.edu.ua:8080>

Веб-сайт Наукової бібліотеки МДУ: <http://msu.edu.ua/library/>